Gedeputeerde Staten

Provincie Zeeland

Abdij 6 4331BK Middelburg
Postbus 6001 4330 LA Middelburg
+31 118631011
IBAN NL08 BNGH 0285010557

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Tussenstap nieuw verdeelmodel provinciefonds	729137		

Middelburg, 4 juli 2025

Geachte voorzitter,

Met deze brief informeren wij uw Staten over de voortgang in het proces herijking verdeelmodel provinciefonds.

Aanleiding
De twaalf provincies zijn gezamenlijk in gesprek met de fondsbeheerders van het provinciefonds, de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties en de staatssecretaris van Financiën over de ontwikkeling van een nieuw verdeelmodel voor het provinciefonds. Eerder hebben we uw Staten regelmatig geïnformeerd over de ondernomen stappen en de voortgang in het proces.

De Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) heeft in haar rapport ‘Nieuw Verdeelmodel Provinciefonds – Bouwstenen bij het voorliggende verdelingsvoorstel’ van 20 september 2024 advies uitgebracht over de totstandkoming van een nieuw verdeelmodel provinciefonds. Zoals u weet is de ROB een onafhankelijk adviesorgaan van de regering en parlement en adviseert onder meer over de inrichting en het functioneren van het openbaar bestuur. Dit advies hebben wij met uw Staten gedeeld met onze brief van 20 september 2024, kenmerk 89334.

In een gezamenlijke brief van 9 oktober 2024 aan de fondsbeheerders hebben de provincies de provinciale weging van het ROB-advies neergelegd en zijn de gezamenlijke opvattingen en aandachtspunten aan de fondsbeheerders kenbaar gemaakt. Een afschrift van deze gezamenlijke brief (met kenmerk 535229) heeft u als ingekomen stuk geplaatst op de agenda van de Statencommissie Bestuur van 29 november 2024. Het ROB-advies heeft u eerder als ingekomen stuk geplaatst op de agenda van de Statencommissie Bestuur van 11 oktober 2024 (kenmerk 89334).

Dit voorjaar zijn de provincies op basis van de opvattingen en aandachtspunten, zoals verwoord in de brief van 9 oktober 2024, in gesprek gegaan met de fondsbeheerders over de herijking van het provinciefonds en de ontwikkeling van een nieuw verdeelmodel voor het provinciefonds.

In die gesprekken hebben de provincies gezamenlijk vastgesteld dat voor de invoering van een verdeelmodel per 1 januari 2027 een verdere verfijning en aanscherping van het voorliggende verdeelmodel noodzakelijk is. Afgesproken is om een tussenstap te zetten in het proces. Een stap die enerzijds recht doet aan de zorgen die er zijn over het nieuwe model, maar anderzijds ook recht doet aan de historisch scheefgegroeide verhoudingen.

Samenvatting tussenstap
Concreet zal vanaf 2026 een betekenisvolle financiële stap binnen het huidige verdeelmodel worden gezet. Daarnaast zijn concrete afspraken gemaakt met de fondsbeheerders die een invoering van een nieuw verdeelmodel per 1 januari 2027 mogelijk moet maken. Samengevat zijn deze afspraken – onder regie en verantwoordelijkheid van de fondsbeheerders - als volgt:

- Een nieuw stabiel en uitlegbaar verdeelmodel per 1 januari 2027, gebaseerd op het Cebeon rapport, ROB-advies, onderzoeken, monitoring en een validatie op stabiliteit.
- Een externe validatie op de stabiliteit, zodat de stabiliteit van het model wordt geborgd.
- Een eerste monitoring door een externe partij, zodat het model aansluit op de praktijk.
- Een uitwerking van de systematiek rondom de verevening van de overige eigen middelen (OEM).
- Een ingroeipad dat logisch voortborduurt op de financiële stap in 2026, met een gemaximaliseerd negatief effect in 2027.
- Een versnelling van de onderzoeken ‘balans taken en middelen’ (m.b.t. Infrastructuur; Natuur; Openbaar vervoer) en het onderzoek naar de samenvoeging van de clusters Economie, Ruimte en Cultuur en maatschappij, zodat de implicaties ervan versneld en op de zo kortst mogelijke termijn een plek krijgen in het nieuwe verdeelmodel.

De fondsbeheerders en de gezamenlijke provincies zullen deze afspraken in het vervolgproces concretiseren en uitwerken. Over dit vervolgproces zullen we uw Staten op de hoogte houden. De fondsbeheerders informeren in deze lijn de Staten-Generaal. De Tweede Kamerbrief en de daarbij gevoegde IPO-notitie zijn als bijlage gevoegd bij deze brief.

Impact voor Zeeland
Op basis van het bovenstaande is de inschatting dat het effect van de voorgestelde tussenstap voor het jaar 2026 voor Zeeland nagenoeg de huidige weeffout oplost. De definitieve cijfers zullen via de septembercirculaire 2025 bekend worden. De verwerking van de definitieve cijfers zullen wij meenemen in de najaarsnota 2025. Voor 2027 en verder zijn nu nog geen inschattingen van de financiële effecten voor Zeeland te geven.

Balans taken en middelen
Overkoepelend zijn de provincies van mening dat de balans tussen taken en beschikbare middelen voor de provincies, en daarmee het fundament voor het vervullen van de provinciale taken en verplichtingen, niet goed is. De huidige taken, en de noodzakelijke investeringen naar de toekomst, vereisen een vergroting van het Provinciefonds. De lopende onderzoeken zoals hierboven ook vermeld zijn in dit gesprek een belangrijke bouwsteen. De afspraak is met de fondsbeheerders gemaakt dat het niet de vraag is of, maar hoe opvolging wordt gegeven aan de uitkomsten van deze onderzoeken.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de voortgang in de herijking van het provinciefonds en de ontwikkeling van een nieuw verdeelmodel voor het provinciefonds.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Bijlagen:
1. Brief fondsbeheerder aan Tweede Kamer d.d. 3 juli 2025 met als bijlage het IPO Besluit d.d. 3 juli 2025

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.